Publicatieblad
van de Europese Unie

NL
L-serie

2023/2539

14.11.2023

BESLUIT (GBVB) 2023/2539 VAN DE RAAD

van 13 november 2023

ter ondersteuning van een project voor de bevordering van doeltreffende controle op de wapenuitvoer

DE RAAD VAN DE EUROPESE UNIE,

Gezien het Verdrag betreffende de Europese Unie, en met name artikel 28, lid 1, en artikel 31, lid 1,

Gezien het voorstel van de hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid,

Overwegende hetgeen volgt:

(1) In de integrale strategie voor het buitenlands en veiligheidsbeleid van de Unie, met als titel "Gedeelde visie, gemeenschappelijke actie: Een sterker Europa", die op 28 juni 2016 door de hoge vertegenwoordiger van de Unie voor buitenlandse zaken en veiligheidsbeleid (de "hoge vertegenwoordiger") werd gepresenteerd, wordt de steun van de Unie voor de universalisering en de volledige uitvoering en handhaving van multilaterale verdragen en regelingen inzake ontwapening, non-proliferatie en wapenbeheersing bevestigd.

(2) Op 19 november 2018 heeft de Raad de EU-strategie tegen illegale vuurwapens, handvuurwapens en lichte wapens en munitie daarvoor, getiteld ("Wapens beveiligen, burgers beschermen"), aangenomen. In de strategie wordt onder meer verklaard dat de Unie verantwoorde en doeltreffende wapenuitvoercontrole zal blijven bevorderen en dat zij de universalisering en uitvoering van het Wapenhandelsverdrag ("WHV") zal blijven ondersteunen.

(3) Op 5 juni 1998 heeft de Unie de politiek bindende gedragscode betreffende wapenuitvoer aangenomen, met gemeenschappelijke criteria voor de legale handel in conventionele wapens.

(4) Op 8 december 2008 is de gedragscode betreffende wapenuitvoer vervangen door Gemeenschappelijk Standpunt 2008/944/GBVB van de Raad ([1]), waarin acht criteria zijn opgenomen waaraan aanvragen voor de uitvoer van conventionele wapens moeten worden getoetst. Een aantal derde landen heeft zich aangesloten bij dat Gemeenschappelijk Standpunt. Een herziening van Gemeenschappelijk Standpunt 2008/944/GBVB in 2019 heeft geleid tot de vaststelling van Besluit (GBVB) 2019/1560 van de Raad ([2]).

(5) In artikel 11 van Gemeenschappelijk Standpunt 2008/944/GBVB is bepaald dat de lidstaten zich tot het uiterste moeten inspannen om andere wapenuitvoerende staten ertoe over te halen de in dat gemeenschappelijk standpunt vastgestelde criteria toe te passen.

(6) Het WHV is op 24 december 2014 in werking getreden. Met het WHV wordt beoogd de verantwoordelijkheid en transparantie in de wapenhandel te versterken. De Unie ondersteunt de daadwerkelijke uitvoering en universalisering van het WHV door middel van haar gerichte bijstandsprogramma's die overeenkomstig Besluiten 2013/768/GBVB ([3]), (GBVB) 2017/915 ([4]) en (GBVB) 2021/2309 ([5]) van de Raad zijn aangenomen. In het kader van deze programma's wordt aan een aantal derde landen desgevraagd hulp geboden bij de versterking van hun systemen voor de controle op wapenoverdrachten, in overeenstemming met de vereisten van het WHV.

([1]) Gemeenschappelijk Standpunt 2008/944/GBVB van de Raad van 8 december 2008 tot vaststelling van gemeenschappelijke voorschriften voor de controle op de uitvoer van militaire goederen en technologie (PB L 335 van 13.12.2008, blz. 99).

([2]) Besluit (GBVB) 2019/1560 van de Raad van 16 september 2019 tot wijziging van Gemeenschappelijk Standpunt 2008/944/GBVB tot vaststelling van gemeenschappelijke voorschriften voor de controle op de uitvoer van militaire goederen en technologie (PB L 239 van 17.9.2019, blz. 16).

([3]) Besluit 2013/768/GBVB van de Raad van 16 december 2013 betreffende EU-activiteiten ter ondersteuning van de uitvoering van het Wapenhandelsverdrag, in het kader van de Europese veiligheidsstrategie (PB L 341 van 18.12.2013, blz. 56).

([4]) Besluit (GBVB) 2017/915 van de Raad van 29 mei 2017 over activiteiten van de Unie ter ondersteuning van de uitvoering van het Wapenhandelsverdrag (PB L 139 van 30.5.2017, blz. 38).

([5]) Besluit (GBVB) 2021/2309 van de Raad van 22 december 2021 over activiteiten van de Unie ter ondersteuning van de uitvoering van het Wapenhandelsverdrag (PB L 461 van 27.12.2021, blz. 78).

(7) Het is derhalve van belang om ervoor te zorgen dat de bijstands- en voorlichtingsactiviteiten waarin het onderhavige besluit voorziet en die welke overeenkomstig Besluit (GBVB) 2021/2309 worden verricht, elkaar aanvullen. Daartoe moet regelmatig informatie worden uitgewisseld tussen de uitvoerende instanties van de Unie die belast zijn met de voorlichtingsactiviteiten inzake controle op de uitvoer van wapens, en met de Europese Dienst voor extern optreden. Dankzij dit coördinatiemechanisme worden deskundigen uit andere lidstaten aangemoedigd om — wanneer dit relevant is — deel te nemen.

(8) De activiteiten van de Unie betreffende het bevorderen van doeltreffende en transparante controles op de wapenuitvoer zijn sinds 2008 ontwikkeld op grond van Gemeenschappelijk Optreden 2008/230/GBVB van de Raad ([6]) en Besluiten 2009/1012/GBVB ([7]), 2012/711/GBVB ([8]), (GBVB) 2015/2309 ([9]), (GBVB) 2018/101 ([10]) en (GBVB) 2020/1464 ([11]) van de Raad. De ondernomen activiteiten hebben met name ondersteuning geboden voor verdere regionale samenwerking en meer transparantie en verantwoordelijkheid, in overeenstemming met de beginselen van Gemeenschappelijk Standpunt 2008/944/GBVB en de daarin vastgestelde risicobeoordelingscriteria. De desbetreffende activiteiten waren traditioneel gericht op de oostelijke en zuidelijke buurlanden van de Unie. Bij Besluit (GBVB) 2018/101 is de groep partnerlanden waaraan bijstand wordt verleend, uitgebreid tot Centraal-Azië. Op grond van Besluit (GBVB) 2020/1464 is ook Mongolië, naar aanleiding van een speciaal verzoek van dat land, toegevoegd aan de groep partnerlanden.

(9) De afgelopen jaren heeft de Unie tevens geholpen de controle op de uitvoer van producten voor tweeërlei gebruik in derde landen te verbeteren. Daarnaast moet worden gezorgd voor doeltreffende coördinatie met de activiteiten die verband houden met de controle op de uitvoer van producten voor tweeërlei gebruik.

(10) Het Duitse Bureau voor Economie en Uitvoercontrole (*Bundesamt für Wirtschaft und Ausfuhrkontrolle* — BAFA) is door de Raad belast met de technische uitvoering van Besluiten 2009/1012/GBVB, 2012/711/GBVB, (GBVB) 2015/2309, (GBVB) 2018/101 en (GBVB) 2020/1464. Het BAFA is tevens een uitvoerende instantie voor projecten ter ondersteuning van de doeltreffende uitvoering van het WHV overeenkomstig Besluiten 2013/768/GBVB, (GBVB) 2017/915 en (GBVB) 2021/2309. Sinds 2005 voert het BAFA een aantal samenwerkingsprojecten van de Unie uit betreffende controles op de uitvoer van producten voor tweeërlei gebruik. Het BAFA is de bevoegde uitvoercontroleautoriteit van Duitsland en heeft naast het delen van zijn kerncompetenties met de bevoegde autoriteiten en andere staten een uitgebreide kennis en expertise op het gebied van voorlichtingsactiviteiten ontwikkeld.

(11) De door dit besluit ondersteunde activiteiten dragen bij aan duurzameontwikkelingsdoelstelling 16 van de Agenda 2030 voor duurzame ontwikkeling van de VN,

HEEFT HET VOLGENDE BESLUIT VASTGESTELD:

Artikel 1

1. Met het oog op de uitvoering van de EU-strategie tegen illegale vuurwapens, handvuurwapens en lichte wapens en munitie daarvoor (“Wapens beveiligen, burgers beschermen”) en Gemeenschappelijk Standpunt 2008/944/GBVB van de Raad, verleent de Unie verder steun voor een project voor de doeltreffende bevordering van de controle op de wapenuitvoer.

([6]) Gemeenschappelijk Optreden 2008/230/GBVB van de Raad van 17 maart 2008 inzake steun voor EU-activiteiten ter bevordering van de controle op wapenuitvoer en van de beginselen en criteria van de EU-gedragscode betreffende wapenuitvoer bij derde landen (PB L 75 van 18.3.2008, blz. 81).

([7]) Besluit 2009/1012/GBVB van de Raad van 22 december 2009 inzake steun voor EU-activiteiten ter bevordering van de controle op wapenuitvoer en van de beginselen en criteria van Gemeenschappelijk Standpunt 2008/944/GBVB bij derde landen (PB L 348 van 29.12.2009, blz. 16).

([8]) Besluit 2012/711/GBVB van de Raad van 19 november 2012 inzake steun voor activiteiten van de Unie ter bevordering, bij derde landen, van de controle op wapenuitvoer en van de beginselen en criteria van Gemeenschappelijk Standpunt 2008/944/GBVB (PB L 321 van 20.11.2012, blz. 62).

([9]) Besluit (GBVB) 2015/2309 van de Raad van 10 december 2015 over de bevordering van doeltreffende controle op de wapenuitvoer (PB L 326 van 11.12.2015, blz. 56).

([10]) Besluit (GBVB) 2018/101 van de Raad van 22 januari 2018 over de bevordering van doeltreffende controle op de wapenuitvoer (PB L 17 van 23.1.2018, blz. 40).

([11]) Besluit (GBVB) 2020/1464 van de Raad van 12 oktober 2020 over de bevordering van doeltreffende controle op de wapenuitvoer (PB L 335 van 13.10.2020, blz. 3).

2. De doelstellingen van het in lid 1 bedoelde project zijn:

a) het bevorderen van doeltreffende controles op de uitvoer van wapens door derde landen overeenkomstig de beginselen van Gemeenschappelijk Standpunt 2008/944/GBVB en het WHV;

b) het ondersteunen van de inspanningen van derde landen op nationale en regionale niveaus om de handel in conventionele wapens verantwoordelijker en transparanter te maken, en het risico te beperken dat wapens naar onbevoegde gebruikers worden omgeleid.

3. Projectactiviteiten worden uitgevoerd ter aanvulling van en in synergie met bijstandsprojecten van de Unie op het gebied van controle op de uitvoer van conventionele wapens en goederen voor tweeërlei gebruik en, in voorkomend geval, met andere donorhulpprojecten op het gebied van uitvoercontroles.

4. In de bijlage bij dit besluit wordt het project nader omschreven.

Artikel 2

1. De hoge vertegenwoordiger is belast met de uitvoering van dit besluit.

2. De uitvoering van het in artikel 1 bedoelde project is in handen van het Duitse Bureau voor Economie en Uitvoercontrole (*Bundesamt für Wirtschaft und Ausfuhrkontrolle* — BAFA).

3. Het BAFA voert zijn taak uit onder de verantwoordelijkheid van de hoge vertegenwoordiger. Daartoe treft de hoge vertegenwoordiger de nodige regelingen met het BAFA.

Artikel 3

1. Het financieel referentiebedrag voor de uitvoering van het in artikel 1 bedoelde project bedraagt 682 464,03 EUR.

2. Voor het beheer van de uitgaven die worden gefinancierd uit het in lid 1 vastgelegde financieel referentiebedrag gelden de procedures en voorschriften die van toepassing zijn op de begroting van de Unie.

3. De Commissie houdt toezicht op het correcte beheer van het in lid 1 bedoelde financieel referentiebedrag. Hiertoe sluit zij een overeenkomst met het BAFA. Daarin wordt bepaald dat het BAFA ervoor moet zorgen dat de bijdrage van de Unie zichtbaar is in een mate die overeenstemt met de omvang ervan.

4. De Commissie streeft ernaar de in lid 3 bedoelde overeenkomst zo spoedig mogelijk na de inwerkingtreding van dit besluit te sluiten. Zij stelt de Raad in kennis van eventuele moeilijkheden die zich daarbij voordoen en van de datum van sluiting van de overeenkomst.

Artikel 4

1. De hoge vertegenwoordiger brengt aan de Raad verslag uit over de uitvoering van dit besluit, op basis van de geregelde verslagen die worden opgesteld door het BAFA. Die verslagen vormen de grondslag voor de evaluatie door de Raad.

2. De Commissie geeft informatie over de financiële aspecten van de uitvoering van het in artikel 1 bedoelde project.

Artikel 5

Dit besluit treedt in werking op de datum van de vaststelling ervan.

Het verstrijkt 14 maanden na de in artikel 3, lid 3, bedoelde datum van sluiting van de overeenkomst of zes maanden na de datum van de vaststelling ervan, indien de vereiste overeenkomst niet vóór het verstrijken van die periode is gesloten.

Gedaan te Brussel, 13 november 2023.

Voor de Raad
De voorzitter
J. BORRELL FONTELLES

BIJLAGE

PROJECT VOOR DE BEVORDERING VAN DOELTREFFENDE CONTROLE OP DE WAPENUITVOER

1. Doelstellingen

Dit besluit is erop gericht verantwoordingsplicht en verantwoordelijkheidsbesef in de legale wapenhandel te bevorderen, in overeenstemming met Gemeenschappelijk Standpunt 2008/944/GBVB, en zo bij te dragen tot vrede, veiligheid en stabiliteit in de buurlanden van de Unie. De doelstellingen van dit besluit zijn de verbetering van de controles op overdrachten van wapens door derde landen en de ondersteuning van de nationale en regionale activiteiten van derde landen, om de internationale handel in conventionele wapens verantwoorder en transparanter te maken, en om het gevaar dat wapens in de handen van onbevoegde gebruikers terechtkomen, te beperken. Deze doelstellingen moeten worden bereikt door het bevorderen van de beginselen en criteria van Gemeenschappelijk Standpunt 2008/944/GBVB en het Wapenhandelsverdrag (WHV). De resultaten moeten erop gericht zijn nationale wapenuitvoersystemen in de beoogde landen efficiënter te maken: de uitvoerende instantie brengt verslag uit over juridische, institutionele en andere wijzigingen en de afstemming ervan op Gemeenschappelijk Standpunt 2008/944/GBVB, en waar nodig het WHV. Voor het bereiken van deze resultaten moet worden gestreefd naar complementariteit en synergie met de lopende bijstandsprojecten van de Unie ter ondersteuning van de uitvoering van het WHV en op het gebied van controle op de uitvoer van producten voor tweeërlei gebruik. De lijst van begunstigden uit hoofde van dit besluit overlapt niet met de lijst van begunstigden in het kader van Besluit (GBVB) 2021/2309, behalve in gevallen zoals omschreven in onderdeel 6.2.

Ter verwezenlijking van bovengenoemde doelstellingen dient de Unie door te gaan met het bevorderen van de normen van Gemeenschappelijk Standpunt 2008/944/GBVB, op basis van de resultaten die zijn bereikt door middel van de uitvoering van Gemeenschappelijk Optreden 2008/230/GBVB en Besluiten 2009/1012/GBVB, 2012/711/GBVB, (GBVB) 2015/2309, (GBVB) 2018/101 en (GBVB) 2020/1464. Daartoe moeten begunstigde derde landen worden geholpen bij het opstellen, actualiseren en uitvoeren, indien nodig, van wettelijke, administratieve, bestuursrechtelijke en institutionele maatregelen voor de ondersteuning van een efficiënt systeem voor controle op de overdracht van conventionele wapens.

Tevens moet steun worden verleend voor het opleiden van functionarissen die vergunningen afgeven en toezien op de naleving ervan, en die belast zijn met de uitvoering en handhaving van controle op de overdracht van wapens, en voor de nationale en regionale maatregelen ter bevordering van transparantie in en passend toezicht op de uitvoer van conventionele wapens. Daarnaast moeten contacten met de particuliere sector (inclusief de bedrijfswereld, onderzoeksinstellingen en de academische wereld) worden bevorderd zodat de wetgeving en regelgeving inzake controle op wapenoverdracht worden nageleefd, met bijzondere aandacht voor interne nalevingsprogramma's.

2. Keuze van de uitvoerende instantie

De uitvoering van dit besluit wordt toevertrouwd aan het BAFA. Waar passend gaat het BAFA een partnerschap aan met de instanties voor uitvoercontrole van de lidstaten van de Unie, bevoegde regionale en internationale organisaties, denktanks, onderzoeksinstellingen en ngo's.

Het BAFA heeft de meeste ervaring met het leveren van bijstand bij de controle op de uitvoer en met voorlichtingsactiviteiten. Het BAFA heeft deze ervaring opgedaan op alle ter zake doende gebieden van strategische controle op de uitvoer, en heeft ervaring met CBRN-gerelateerde producten voor tweeërlei gebruik en militaire goederen. Via die programma's en activiteiten heeft het BAFA een grondige kennis opgedaan van de systemen voor controle op de uitvoer van de meeste landen die onder dit besluit vallen.

Wat betreft bijstand en voorlichting bij controle op de uitvoer van wapens, heeft het BAFA de uitvoering van Besluiten 2009/1012/GBVB, 2012/711/GBVB, (GBVB) 2015/2309, (GBVB) 2018/101 en (GBVB) 2020/1464 met succes afgerond. Het BAFA is tevens belast met de technische uitvoering van het programma ter ondersteuning van de uitvoering van het WHV dat bij Besluiten 2013/768/GBVB, (GBVB) 2017/915 en (GBVB) 2021/2309 is ingesteld.

Het BAFA verkeert derhalve in een unieke positie om de sterke en zwakke punten aan te wijzen in de systemen voor controle op de uitvoer van landen die de begunstigden zullen zijn van activiteiten uit hoofde van dit besluit. Het BAFA is eveneens het meest geschikt om synergie te bewerkstelligen tussen de verschillende bijstands- en voorlichtingsprogramma's inzake controle op de uitvoer van wapens, en om dubbel werk te voorkomen. Dit is met name van belang voor begunstigde landen die reeds steun hebben ontvangen uit hoofde van eerdere samenwerkingsprogramma's van de Unie ter versterking van de lokale capaciteit om hun nationale systeem voor controle op wapenhandel overeenkomstig internationale normen en recente ontwikkelingen toe te passen en te actualiseren.

3. Coördinatie met overige Uniebijstandsprojecten op het gebied van uitvoercontrole

Op basis van de ervaring van eerdere voorlichtingsactiviteiten van de Unie inzake controle op de uitvoer van producten voor tweeërlei gebruik en conventionele wapens moet worden gestreefd naar synergie en complementariteit. Derhalve moeten de in deel 5 bedoelde activiteiten alleen worden uitgevoerd in landen waar nog geen activiteiten van het voorlichtings- en bijstandsproject in het kader van het WHV plaatsvinden, behalve in uitzonderlijke gevallen zoals omschreven in onderdeel 6.2. Waar passend kan worden gestreefd naar synergie met andere activiteiten die uit de GBVB-begroting worden gefinancierd, of met andere activiteiten in verband met controle op de uitvoer van producten voor tweeërlei gebruik die uit andere financiële instrumenten van de Unie dan de GBVB-begroting worden gefinancierd. Dit moet gebeuren met volledige inachtneming van de wettelijke en financiële mogelijkheden om die instrumenten van de Unie in te zetten.

Daartoe zal regelmatig informatie uitgewisseld worden tussen de uitvoerende instanties van de Unie die belast zijn met de voorlichtingsactiviteiten inzake controle op de uitvoer, en met de Europese Dienst voor extern optreden via het opgerichte en geformaliseerde coördinatiemechanisme. De deelname van deskundigen van andere lidstaten moet worden aangemoedigd, wanneer dit relevant is.

4. Coördinatie met overige donorhulpprojecten op het gebied van uitvoercontrole

In voorkomend geval moet worden gestreefd naar synergie en complementariteit met andere donorhulpprojecten op het gebied van voorlichting inzake uitvoercontrole. Zoals vermeld in deel 3, is coördinatie met andere donoren met name van belang voor de in de onderdelen 5.2.1, 5.2.2 en 5.2.4 bedoelde activiteiten.

5. Beschrijving van projectactiviteiten

5.1. Doelstellingen van het project

De hoofddoelstelling is technische bijstand te verlenen aan een aantal begunstigde landen die bereid zijn hun normen en praktijken inzake controle op de uitvoer van wapens te ontwikkelen. Daartoe zal bij de geplande activiteiten worden bekeken wat de status van de begunstigde landen is, met name:

— of het land is toegetreden of een verzoek tot toetreding heeft ingediend tot internationale regelingen voor controle op de uitvoer in verband met de overdracht van conventionele wapens en producten en technologieën voor tweeërlei gebruik;

— of het begunstigde land een verzoek om toetreding tot de Unie heeft ingediend en of het land een officiële of een mogelijke kandidaat-lidstaat is;

— over welke handelscapaciteit het land beschikt op het gebied van conventionele militaire uitrusting en technologieën, als producent, importeur of handelsknooppunt;

— hoe matuur het bestaande nationale systeem voor controle op de uitvoer is; daarbij wordt vooral gekeken naar de geboekte vooruitgang als resultaat van steun ontvangen uit eerdere, door de Unie gefinancierde samenwerkingsprogramma's inzake controle op de uitvoer van wapens, en

— wat de positie ten aanzien van het WHV is.

Indien de begunstigde landen waarop de activiteiten zijn gericht, louter het WHV hebben ondertekend, moet er bij de activiteiten, waar mogelijk, naar worden gestreefd in kaart te brengen wat de obstakels voor ratificatie van het WHV zijn, met name waar het gaat om obstakels van juridische of regelgevende aard die te maken hebben met lacunes in of behoeften aan uitvoeringscapaciteiten. Indien de landen waarop de activiteiten zijn gericht, geen stappen richting het WHV hebben gedaan (geen ondertekening, ratificatie, of toetreding), moeten de activiteiten de toetreding tot het WHV bevorderen, mogelijkerwijs met de steun van andere begunstigde landen die het WHV hebben geratificeerd.

5.2. Projectbeschrijving

5.2.1. Regionale workshops

Dit project bestaat uit ten hoogste vier tweedaagse regionale workshops, waarbij een theoretische en praktische opleiding wordt gegeven en de mogelijkheid wordt geboden in dialoog te gaan om de regionale benaderingen van bepaalde aspecten van de controle op de uitvoer van conventionele wapens te consolideren.

Onder de deelnemers aan de workshops zullen onder meer overheidsfunctionarissen zijn van de begunstigde landen die onder het besluit vallen. Waar passend, kunnen onder meer ook vertegenwoordigers van nationale parlementen, het bedrijfsleven en het maatschappelijk middenveld worden uitgenodigd.

De opleidingen zullen worden gegeven door deskundigen van nationale overheidsdiensten van de lidstaten (onder wie voormalige functionarissen), vertegenwoordigers van de landen die zich hebben aangesloten bij Gemeenschappelijk Standpunt 2008/944/GBVB, mensen die hebben deelgenomen aan "opleiding van opleiders"-workshops (georganiseerd en uitgevoerd op basis van het door het BAFA uitgewerkte concept) uit hoofde van dit besluit of Besluiten (GBVB) 2020/1464 en (GBVB) 2021/2309, en vertegenwoordigers van de particuliere sector en het maatschappelijk middenveld.

De workshops kunnen plaatsvinden in een begunstigd land of op een andere locatie en bieden de optie van hybride deelname, indien van toepassing.

De regionale workshops worden georganiseerd om een brede dekking van begunstigde staten te bereiken. Elk begunstigd land moet de gelegenheid krijgen om ten minste één regionale workshop bij te wonen. Synergieën met andere voorlichtingsactiviteiten op het gebied van uitvoercontrole kunnen worden bereikt door verschillende evenementen achter elkaar te organiseren.

5.2.2. Multilaterale activiteiten en kennisuitwisselingstrainingen

Het project wordt uitgevoerd in de vorm van multilaterale activiteiten waarbij ten minste twee begunstigde landen betrokken worden die geïnteresseerd zijn in een zaak van gemeenschappelijk belang zodat er kennis en ervaring op dit specifieke gebied kan worden uitgewisseld. Deze activiteiten kunnen gedurende maximaal twee dagen worden georganiseerd in een van de begunstigde landen van dit besluit, in een lidstaat of online.

De opleiding zal worden gegeven door deskundigen van nationale overheidsdiensten van de lidstaten (onder wie voormalige functionarissen), vertegenwoordigers van de landen die zich hebben aangesloten bij Gemeenschappelijk Standpunt 2008/944/GBVB, mensen die hebben deelgenomen aan "opleiding van opleiders"-workshops (georganiseerd en uitgevoerd op basis van het door het BAFA uitgewerkte concept) uit hoofde van dit besluit of Besluiten (GBVB) 2020/1464 en (GBVB) 2021/2309, en door vertegenwoordigers van de particuliere sector en van het maatschappelijk middenveld.

5.2.3. Individuele bijstand en bijstand op afstand aan begunstigde landen

Het project zal de vorm aannemen van workshops waarbij individuele begunstigde landen op verzoek bijstand wordt geboden op gebieden van specifiek nationaal belang. Overheidsfunctionarissen van begunstigde landen, met inbegrip van administratieve ambtenaren en voor vergunningen en handhaving bevoegde functionarissen, zullen deelnemen aan de workshops. De evenementen moeten ten minste twee dagen duren. Deze activiteiten kunnen worden georganiseerd in een van de begunstigde landen van dit besluit, in een lidstaat of online.

Deze workshops voor individuele bijstand zullen worden gehouden op verzoek van de begunstigde landen. Zij zijn bedoeld voor de behandeling van een specifiek probleem in verband met controle op de uitvoer van wapens dat door een begunstigd land aan de orde is gesteld, bijvoorbeeld in de marge van een regionale workshop of tijdens regelmatige contacten met de Uniedeskundigen en met het BAFA. Deze workshops kunnen onder meer gaan over gerichte nationale maatregelen voor capaciteitsopbouw, voorlichting aan het bedrijfsleven en/of de academische wereld, en nationale opleidingsstrategieën op het gebied van controle op de uitvoer van wapens.

Daarnaast kan, waar passend en doeltreffend, individuele bijstand worden verleend in de vorm van bijstand op afstand.

Deskundigen van nationale overheidsdiensten van de lidstaten (onder wie voormalige functionarissen), vertegenwoordigers van de landen die zich hebben aangesloten bij Gemeenschappelijk Standpunt 2008/944/GBVB, en vertegenwoordigers van de particuliere sector zullen hun expertise beschikbaar stellen. Mensen die hebben deelgenomen aan de "opleiding van opleiders"-workshops (georganiseerd en uitgevoerd op basis van het door het BAFA uitgewerkte concept) uit hoofde van dit besluit of Besluiten (GBVB) 2020/1464 en (GBVB) 2021/2309 worden aangemoedigd hun deskundigheid via dergelijke evenementen te delen.

5.2.4. Institutionele capaciteitsopbouw en geavanceerde maatregelen

Het project bestaat uit maximaal twee opleidingen met drie modules, elk van ten hoogste vier dagen. Deze bieden begunstigde landen met geavanceerde systemen voor controle op de wapenuitvoer ondersteuning bij de opbouw van hun eigen nationale capaciteit op basis van de voortgezette toepassing van de "opleiding van opleiders"-benadering. De in deze opleiding ontwikkelde vaardigheden bevatten didactiek, kennisoverdracht en institutioneel geheugen in het begunstigde land. Maatregelen voor institutionele capaciteitsopbouw die in het kader van dit besluit worden aangeboden, kunnen ook de vorm aannemen van ondersteuning van de opgeleide opleiders bij het organiseren en uitvoeren van nationale opleidingen in hun thuisland. Voorts kan de steun uit hoofde van dit artikel ook de vorm aannemen van het organiseren van peer-to-peeroefeningen, waarvan in voorkomend geval ook andere begunstigde landen kunnen profiteren door deel te nemen als doelgroep.

Bij de uitvoering van de in dit besluit beschreven activiteiten moeten de opgeleide opleiders verder worden aangemoedigd om deel te nemen aan activiteiten als multiplicatoren of verstrekkers van kennis en deskundigheid op regionaal, transregionaal en internationaal niveau. Het doel is landen te helpen af te stappen van individuele bijstand en autonomer en proactiever te worden bij de uitvoering van strategische handelscontroles op nationaal en regionaal niveau.

Landen die de hierboven beschreven maatregelen voor capaciteitsopbouw en geavanceerde maatregelen hebben ontvangen, zullen de mogelijkheid krijgen om, waar mogelijk en passend, deel te nemen aan een aan uitvoercontrole gewijde internationale conferentie. Dergelijke conferenties bieden de deelnemende partnerlanden toegang tot een forum voor besprekingen op hoog niveau over meer gesofisticeerde onderwerpen en huidige problemen op het gebied van uitvoercontrole. In voorkomend geval kan in het kader van dit besluit ook een conferentie of bijeenkomst van deze aard worden georganiseerd om een uitwisseling tussen deskundigen van de Unie en vertegenwoordigers op hoog niveau van de partnerlanden mogelijk te maken. Het evenement kan plaatsvinden in hybride vorm en parallel met andere voorlichtingsevenementen voor op dit gebied al gevorderde begunstigde landen.

Deze conferentie zal voor de deelnemende begunstigde landen een gelegenheid zijn om:

(a) informatie te krijgen over de nieuwste ontwikkelingen op het gebied van controle op de wapenhandel (bv. huidige aankoopkanalen, de invloed van nieuwe technologieën en problemen in verband met beveiligingsbeleid);

(b) te spreken en van gedachten te wisselen over de manier waarop recente wijzigingen en verbeteringen op het gebied van controle op de wapenhandel kunnen worden opgenomen in het eigen nationale systeem voor controle op de uitvoer;

(c) de onderwerpen die tijdens de workshops voor opleiders zijn behandeld, te bespreken en te heroverwegen.

5.2.5. Evaluatie-evenementen

Om de in het kader van dit besluit uitgevoerde activiteiten te evalueren en het effect ervan te beoordelen, zal er een online evaluatie-evenement georganiseerd worden. Alle begunstigde landen en lidstaten zullen voor het eindevaluatie-evenement worden uitgenodigd.

6. Begunstigden

6.1. Begunstigde landen uit hoofde van dit besluit

De lijst van begunstigden uit hoofde van dit besluit overlapt niet met de lijst van begunstigden in het kader van Besluit (GBVB) 2021/2309, tenzij anders overeengekomen als onderdeel van de uit hoofde van onderdeel 6.2 verleende uitzonderingen.

Begunstigde landen uit hoofde van dit besluit zijn:

a) Zuidoost-Europese landen (Albanië, Bosnië en Herzegovina, de Republiek Noord-Macedonië, Montenegro, Servië en Kosovo ([1]));

b) Oost-Europese en Kaukasische landen van het Europees nabuurschapsbeleid (Armenië, Azerbeidzjan, Belarus ([2]), Georgië, de Republiek Moldavië);

c) Noord-Afrikaanse, mediterrane en zuidelijke-nabuurschapslanden van het Europees nabuurschapsbeleid (Algerije, Egypte, Marokko, Tunesië, Jordanië en Libanon);

d) Centraal-Aziatische landen (Kazachstan, Tadzjikistan, Oezbekistan, Kirgizië, Turkmenistan en Mongolië).

e) Oekraïne

6.2. Wijziging van de lijst van begunstigde landen

Coarm kan, na overleg met het in deel 3 bedoelde coördinatiemechanisme, besluiten om landen toe te voegen aan de lijst van begunstigden, op voorwaarde dat die landen geen begunstigden zijn uit hoofde van Besluit (GBVB) 2021/2309. In uitzonderlijke gevallen kan het coördinatiemechanisme, wanneer dit zinvol wordt geacht, ook overeenkomen begunstigden op te nemen die onder Besluit (GBVB) 2021/2309 vallen. Wijzigingen moeten via de Coarmvoorzitter op formele wijze worden uitgewisseld tussen het BAFA en de Unie.

([1]) Deze benaming laat de standpunten over de status van Kosovo onverlet, en is in overeenstemming met Resolutie 1244/1999 van de VN-Veiligheidsraad en het advies van het Internationaal Gerechtshof over de onafhankelijkheidsverklaring van Kosovo.

([2]) De deelname van Belarus blijft opgeschort.

Projectresultaten en uitvoeringsindicatoren

Bij de evaluatie van de projectresultaten zal rekening worden gehouden met de volgende elementen:

6.3. Individuele evaluatie van begunstigde landen

Na voltooiing van de vastgestelde activiteiten zal het BAFA aan de Europese Dienst voor extern optreden en de Commissie een voortgangsverslag over elk van de in onderdeel 6.1 vermelde begunstigde landen voorleggen. Het verslag biedt een overzicht van de activiteiten die tijdens de looptijd van het besluit in het begunstigde land hebben plaatsgevonden en geeft een beoordeling en beschrijving van de capaciteit van het begunstigde land op het gebied van controle op wapenoverdracht op basis de informatie waarover het BAFA beschikt. Bij de beoordeling wordt gekeken naar de toepassing door het begunstigde land van de controle-instrumenten zoals bepaald in Gemeenschappelijk Standpunt 2008/944/GBVB, voor zover deze niet alleen op de lidstaten van toepassing zijn.

6.4. Effectbeoordeling en uitvoeringsindicatoren

Voor de begunstigde landen moet na voltooiing van de activiteiten in het kader van dit besluit een effectbeoordeling plaatsvinden. De effectbeoordeling wordt uitgevoerd door de hoge vertegenwoordiger, in samenwerking met Coarm en, zo nodig, met de delegaties van de Unie in de begunstigde landen en met andere belanghebbenden.

Daartoe worden de volgende uitvoeringsindicatoren gebruikt:

— er wordt nagegaan of er al dan niet nationale regelgeving betreffende controle op de overdracht van wapens is vastgesteld en in welke mate deze voldoet aan Gemeenschappelijk Standpunt 2008/944/GBVB (waaronder wat betreft de toepassing van de beoordelingscriteria, de toepassing van de gemeenschappelijke EU-lijst van militaire goederen en verslaglegging);

— er wordt gebruikgemaakt van informatie over handhavingszaken, indien beschikbaar;

— er wordt nagegaan of de begunstigde landen verslag kunnen uitbrengen over uitvoer en/of invoer van wapens (bv. VN-wapenregister, jaarlijks rapport in het kader van het WHV, Wassenaar Arrangement, OVSE, verslagen aan nationale parlementen),en

— er wordt bekeken of het begunstigde land zich officieel heeft aangesloten bij Gemeenschappelijk Standpunt 2008/944/GBVB, dan wel voornemens is dat te doen.

De in onderdeel 7.1 bedoelde individuele evaluatieverslagen dienen in voorkomend geval naar die toepassingsindicatoren te verwijzen.

7. Bevordering van het gebruik van het EU-P2P-webportaal voor voorlichting ([3])

Het EU-P2P-webportaal waarin Besluit 2012/711/GBVB voorziet, werd ontwikkeld als EU-eigen hulpmiddel. Het werkt als gemeenschappelijk platform voor alle voorlichtingsprogramma's van de Unie (tweeërlei gebruik, wapens). De in onderdeel 5.2 vermelde activiteiten zullen het Uniewebportaal voor voorlichting bekender maken en het gebruik ervan bevorderen. Deelnemers aan voorlichtingsactiviteiten moeten worden geïnformeerd over het niet-openbare gedeelte van het webportaal, dat een permanente toegang tot hulpmiddelen, documenten en contacten biedt. Op dezelfde manier moet het gebruik van het webportaal worden bevorderd bij andere functionarissen die niet rechtstreeks kunnen deelnemen aan bijstands- en voorlichtingsactiviteiten. Voorts moeten de activiteiten onder de aandacht worden gebracht door middel van de EU-P2P-nieuwsbrief.

8. Zichtbaarheid van de Unie

Het BAFA zal alle passende maatregelen nemen om bekendheid te geven aan het feit dat de Unie de actie financiert. Die maatregelen worden uitgevoerd in overeenstemming met de communicatie- en zichtbaarheidshandleiding betreffende externe maatregelen van de Unie, die door de Europese Commissie is gepubliceerd. Het BAFA zal aldus de zichtbaarheid van de bijdrage van de Unie verzekeren met passende profilering en publiciteit, waarin de rol van de Unie wordt benadrukt en bekendheid wordt gegeven aan de redenen die aan de grondslag van dit besluit liggen, aan de steun van de Unie voor dit besluit en aan de resultaten waartoe die steun heeft geleid. Op in het kader van het project geproduceerd materiaal moet duidelijk zichtbaar de Unievlag worden aangebracht, alsook het logo "EU-P2P-programma voor controle op de uitvoer", overeenkomstig de Unierichtsnoeren ter zake. Delegaties van de Unie moeten bij evenementen in derde landen worden betrokken om de politieke follow-up en zichtbaarheid te versterken.

([3]) https://cbrn-risk-mitigation.network.europa.eu/eu-p2p-export-control-programme_en en https://circabc.europa.eu/

Aangezien de voorgenomen activiteiten sterk verschillen qua toepassingsgebied en aard, moet gebruik worden gemaakt van een veelheid aan promotie-instrumenten: traditionele media, websites, sociale media, informatie- en promotiemateriaal (waaronder infographics, folders, nieuwsbrieven, persmededelingen en andere instrumenten, naargelang het geval). Op de in het kader van dit project gefinancierde publicaties en publieke evenementen zal de nodige informatie worden vermeld.

9. Verslaglegging

De uitvoerende instantie zal driemaandelijkse verslagen opstellen waarin beknopt de vooruitgang van het project wordt beschreven en stelt na voltooiing van elke activiteit missieverslagen op. De verslagen zullen uiterlijk zes weken na voltooiing van de betrokken activiteiten aan de hoge vertegenwoordiger worden voorgelegd.